

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«Η πτώση του ΣΠΟΔ αντικατοπτρίζει τις συνεχιζόμενες προκλήσεις σε διεθνές και εγχώριο επίπεδο»

Τι είναι ο ΣΠΟΔ;

Ο Δείκτης ΣΠΟΔ έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμψής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή, τα σημεία μεταστροφής της οικονομικής δραστηριότητας. Ο Δείκτης αυτός αποτελείται από αριθμό προπορευόμενων μεταβλητών οικονομικής δραστηριότητας των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;

Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών και είναι: η τιμή (€) του πετρελαίου Brent Crude, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Κύπρο και την ευρωζώνη, τα συνολικά πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών, η αξία των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, και ο δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου¹ κατέγραψε ετήσια μείωση 0.6% τον Ιούνιο² του 2022, μετά από ετήσιες αυξήσεις 1.4% τον Μάιο και 3.9% τον Απρίλιο του 2022 (με βάση τα πρόσφατα και αναθεωρημένα δεδομένα).

Οι επιπτώσεις του Ρώσο-ουκρανικού πολέμου, η αναζωπύρωση της πανδημίας Covid-19 και τα πρόσφατα ακραία περιοριστικά μέτρα στην Κίνα αποτυπώνονται στον αρνητικό ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ τον Ιούνιο του 2022. Συγκεκριμένα, η διεθνής τιμή πετρελαίου Brent Crude σημείωσε νέο υψηλό ρεκόρ τον Ιούνιο του 2022. Συγχρόνως, στον αρνητικό ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ συμβάλλουν και οι Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην ευρωζώνη και στην Κύπρο, οι οποίοι επιδεινώθηκαν τον Ιούνιο του 2022 σε σχέση με τον Ιούνιο του περασμένου έτους. Η επιδείνωση του ΔΟΚ τόσο στην ευρωζώνη, όσο και στην Κύπρο, αποδίδεται στην κάμψη του κλίματος σε όλους τους τομείς, και ιδιαίτερα, σ' αυτόν της κατανάλωσης. Αρνητικά συμβάλει στον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ και ο προσαρμοσμένος με βάση τη θερμοκρασία όγκος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ο οποίος επιδεινώθηκε τον Ιούνιο του 2022 σε σχέση με τον Ιούνιο του 2021. Αντίθετα, στην συγκράτηση της πτώσης του ΣΠΟΔ συμβάλλουν οι πλείστες εγχώριες συνιστώσες του οι οποίες κατέγραψαν επιτάχυνση στον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης τους τον Ιούνιο του 2022 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του περασμένου έτους. Αναλυτικότερα, επιτάχυνση στον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης τους σημειώνουν τα συνολικά πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, η αξία των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, καθώς και, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία οι αφίξεις τουριστών και ο όγκος λιανικών πωλήσεων.

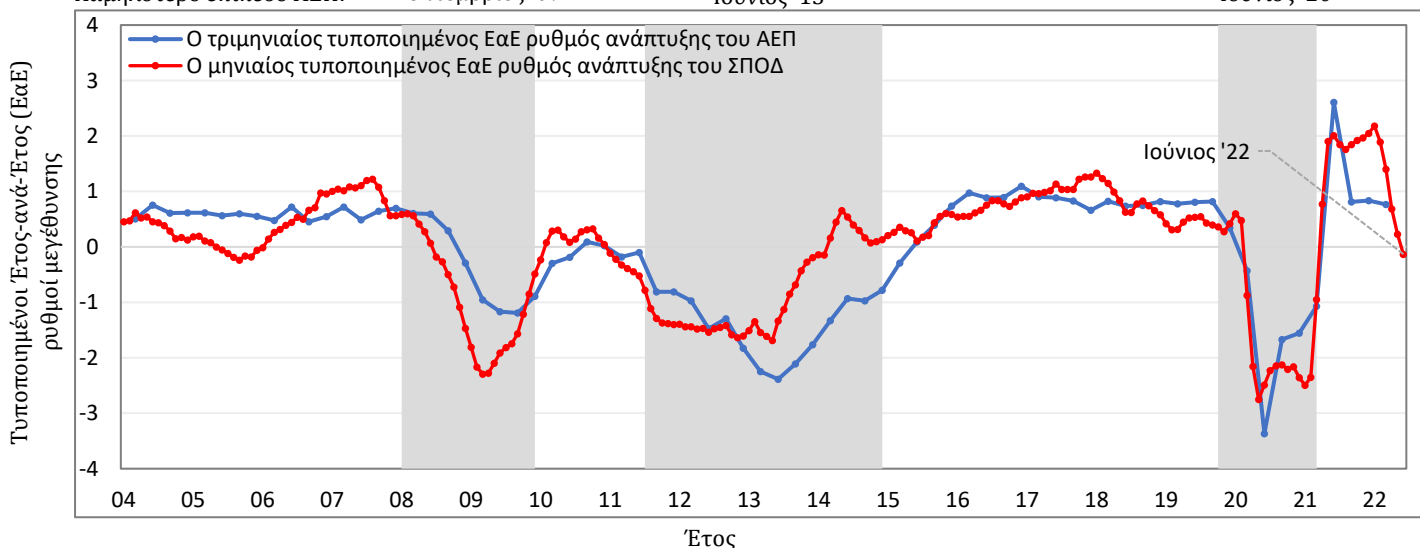
Συνοψίζοντας, ο αρνητικός ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ τον Ιούνιο του 2022 αντικατοπτρίζει τις συνεχιζόμενες προκλήσεις της διεθνούς και εγχώριας οικονομίας εν όψει των εξελίξεων του Ρώσο-Ουκρανικού πολέμου και των νέων ακραίων περιοριστικών μέτρων για αναχαίτιση της πανδημίας στην Κίνα. Περαιτέρω πληροφορίες για τη μεθοδολογία κατασκευής του ΣΠΟΔ βρίσκονται στην ιστοσελίδα: [CCELI](https://www.cclei.gov.cy)

Σημειώσεις:

1. Ο Δείκτης ΣΠΟΔ εκτιμήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των Aguoba, Diebold και Scotti (ADS) (2009).
2. Ο ΣΠΟΔ για το μήνα Ιούνιο του 2022 εκτιμήθηκε στη βάση διαθεσιμότητας της τιμής του πετρελαίου Brent Crude, του ΔΟΚ στην ευρωζώνη και στην Κύπρο, του συνολικού αριθμού πωλητηρίων εγγράφων ακινήτων, της αξίας των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, καθώς και των υψηλής συχνότητας δεδομένων των αφίξεων επιβατών και του όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας - προσαρμοσμένου με βάση τη θερμοκρασία τον Ιούνιο, ενώ ο όγκος λιανικών πωλήσεων εκτιμήθηκε στη βάση των τελευταίων διαθέσιμων πληροφοριών σε μια σειρά οικονομικών δεικτών.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής Δραστηριότητας

Υψηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: Δεκέμβριος '07 Ιούνιος '11 Σεπτέμβριος '19
Χαμηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: Σεπτέμβριος '09 Ιούνιος '13 Ιούνιος '20

Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο τριμηνιαίος Έτος-ανά-Έτος (ΕαΕ) ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του μηνιαίου ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον συνήθη ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.